

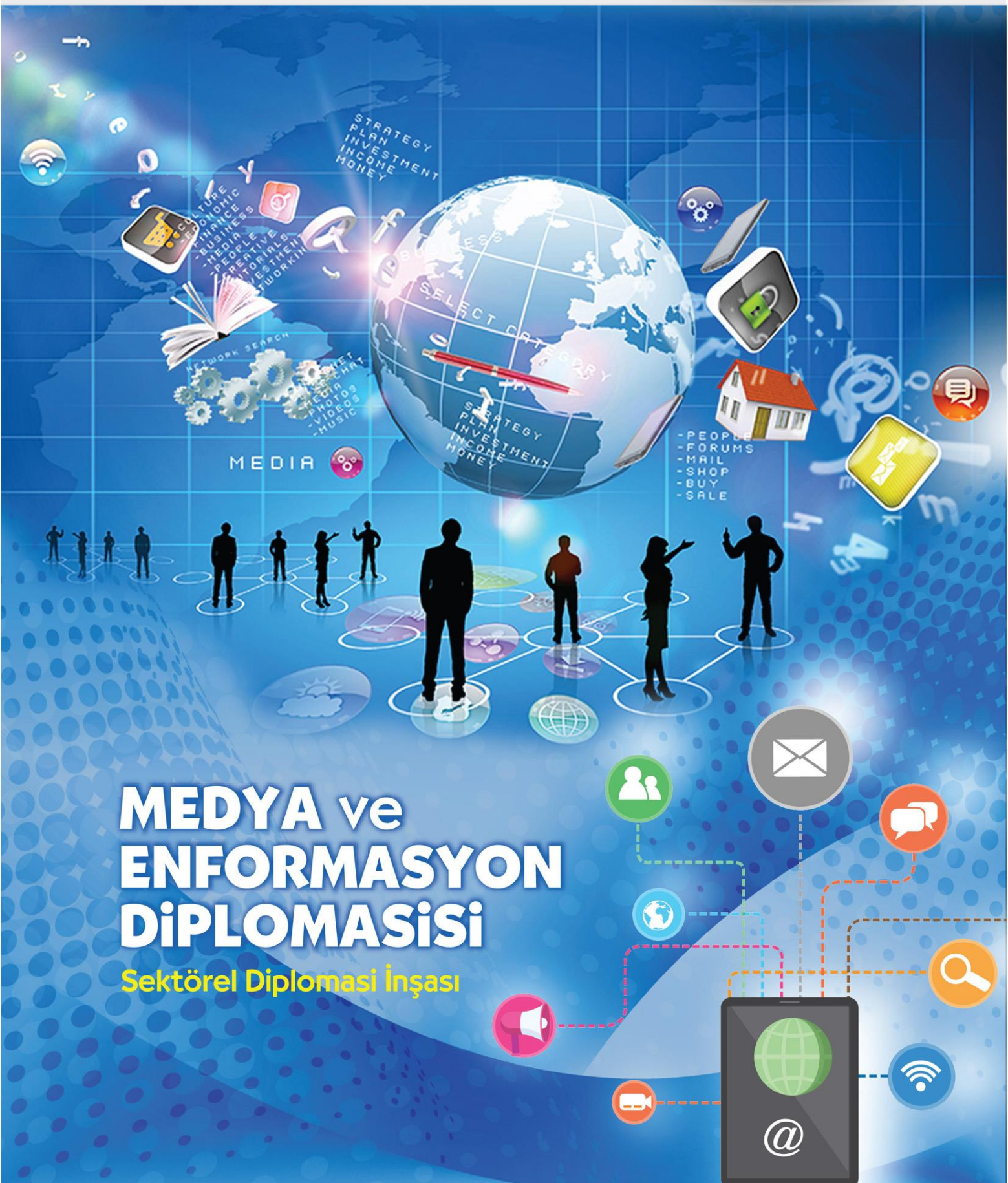
SEKTÖREL
DİPLOMASİ
KANALLARI

TÜRK ASYA STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
TURKISH ASIAN CENTER FOR STRATEGIC STUDIES
www.tasam.org

MEDYA ve ENFORMASYON DİPLOMASİSİ

Sektörel Diplomasi İnşası

STRATEJİK VİZYON BELGESİ

MEDYA VE ENFORMASYON DİPLOMASİSİ

“Sektörel Diplomasi İnşası”

Çoğu zaman medya, modern siyasetin yasama, yürütme ve yargı yanında dördüncü kuvveti olarak tanımlanmaktadır. Medyanın asıl gücü tartışma gündemini belirlemesinden kaynaklanmaktadır. **Medya diplomasisi ise olayları, demeçleri, basın toplantılarını, mülakatları, medya etkinliklerini, medyaya bilgi sızdırma olaylarını ulusal çıkarlar açısından ele alan ve yönlendirmeye çalışan diplomasi alanıdır.** Medya ve Enformasyon diplomasisi, aralarında sorun yaşayan ve resmî diplomatik ilişkiler bulunmayan aktörler arasındaki ilişkiler açısından tek iletişim kanalı olarak özellikle önemlidir.

Medya diplomasisi, siyasetçilerin ve liderlerin muhatap ülke liderlerini ve gayriresmî uluslararası aktörleri etkilemek üzere medyadan yararlanmasıdır. Bu nedenle medya diplomasisi, resmî temsilcilerin yine resmî temsilcileri etkilemek üzere gösterdikleri faaliyetler dışında, muhatapların çoğu zaman gayriresmî aktörler olması nedeniyle kamu diplomasisinin bir alt dalı gibi durmaktadır. Bu tür iletişimin amacı gazetecileri, yazarları, akademisyenleri, kanaat önderlerini, üst düzey bürokratları, kısacası kamuoyunu yönlendirme kapasitesine sahip tüm çevreleri ulusal çıkarlar çerçevesinde etkilemek ve dış politika hedefleri istikametinde yönlendirmektir. Medya çalışanlarının, özellikle tanınmış muhabir ve yazarların arabuluculuk yapmaları ise medya diplomasisi için bir başka kulvardır. Medya temsilcileri kendi ülkeleri için yapacakları faaliyetler yanında üçüncü ülkeler için de arabuluculuk yapabilirler.

Günümüz medya ortamı son derece karmaşıktır. Kamuoyunun bilgi edindiği çok sayıda kanal ortaya çıkmıştır. Dış politika amaçlarının anlatılmasında farklı hatta birbiriyle çelişen anlatılar ortaya çıkabilmektedir. İnsanlar elde ettikleri bilgileri kendi ideolojileri, özgün tarih anlayışları vb. çerçevesinde farklı şekillerde değerlendirmekte ve farklı sonuçlar çıkarmaktadırlar. Bu nedenle medya üzerinden diplomatik faaliyet gösterenler muhataplarının durumlarını çok iyi analiz etmek, yapılan açıklamaların ve faaliyetlerin muhataplarca ve rakiplerce nasıl değerlendirileceğini ve onların nasıl tepkiler vereceğini çok iyi tespit etmek zorundadırlar.

Enformasyon teknolojilerin gelişmesi medya üzerinden muhatapların bilgilendirilmesini hızlandırmış ve yaygınlaştırmıştır. Günümüzde Çin gibi internet faaliyetlerini kısıtlayan ülkelerde bile eğitimli elit kesimler diğer ülkelerden gelen açıklamaların etkisi altından kalmaktadırlar. Bu da söz konusu ülkelerin davranışlarını bu açıklamalara göre gözden geçirmesine neden olmaktadır.

Medya ve Enformasyon diplomasisi bir ülke için dış dünyada imaj inşası ya da halkla ilişkiler faaliyetleri açısından önemlidir. Bu noktada asıl inisiyatif uluslararası medya kuruluşlarında olduğundan, medya temsilcilerine dönük tanıtım faaliyetleri büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda Basın Yayın Genel Müdürlüğü ve Başbakanlık Kamu Diplomasisi Koordinatörlüğü gibi kurumlar tarafından yürütülen faaliyetlerin daha nitelikli hâle getirilmesi gerekmektedir.

Medya diplomasisinde göz önünde bulundurulması gereken en önemli hususlardan biri de ulusal basın yayın organlarının yurt dışında izlenme oranıdır. Batılı ülke medyaları bu konuda kendi ülkelerinin ekonomik, siyasi ve fikri gücünü de arkalarına alarak ciddi izlenme oranlarına sahiptirler. Ne var ki, ekonomik ve siyasi gücü Batılı ülkelerle karşılaştırılması mümkün olmayan ülkelerde ortaya çıkan bir takım yeni medya kuruluşlarının küresel düzeyde etkili olmaları bu noktada siyasi angajman gibi koşullara ek olarak yayın kalitesinin önemini gözler önüne sermektedir.

Kamu diplomasisi kavramının gittikçe daha fazla tartışıldığı günümüzde turizmden kültüre, eğitimden insani diplomasiye kadar pek çok alanda sivil toplumun etkisi artmıştır. Yani ulusal çıkarların ülke dışında tanıtımı konusunda gayriresmî aktörler eskisine nazaran çok daha fazla etkili olmaya başlamışlardır. İnternet yayıncılığının çok hızlı ve maliyetinin düşük olması bütün sivil faktörlerin bu teknolojileri kullanarak etkin olmalarına imkan tanımaktadır.

Ancak bu durum kimi ülkelerde ya da bölgelerde ortaya çıkan krizlerin hızla yayılmasına ve dolayısıyla diplomatik krizlere neden olabilmektedir. İnternetin getirdiği bir diğer sakınca ise bir zamanlar gizli yürütülen ve her daim gizli kalacağı düşünülen bir takım görüşme ve anlaşmaların (kriptoların) gün yüzüne çıkarılmasıdır.

Sivil alanda yürütülen medya ve enformasyon faaliyetlerinin, resmî faaliyetleri baltalamayacak şekilde yürütülmesi büyük önem arz etmektedir. Bu noktada önemli bir handikap dikkati çekmektedir. İç ve dış siyasi problemleri olan ülkelerde iktidar ve muhalefet arasındaki uçurum tüm sivil unsurların aynı şekilde benimseyecekleri bir ulusal çıkar tanımı benimsemelerini imkansız hâle getirmektedir. Taraflardan birinin vatana hizmet olarak sunduğu görüş ve girişimler, diğeri ya da diğerkleri tarafından vatana ihanet olarak algılanabilmekte ve sunulabilmektedir.

Bu nedenle gerek resmî kanallardan gerekse sivil kanallardan yürütülen medya ve enformasyon diplomasisi faaliyetlerinin ideal, ideoloji, söylem ve eylem düzeyinde asgari birlik sağlanması olmazsa olmaz bir koşuldur. Aksi takdirde, dışarıya verilen dağınık görüntü muhatapların ve rakiplerin gözünde parçalanmış bir ulus imajı ortaya çıkarmakta ve onların ülke menfaatlerine aykırı tutum ve davranışlar geliştirmelerine neden olmaktadır.

Bu bağlamda **Sivil Global 2015-2023-2053** “Global Sivil Diplomasi İnşası Programı” kapsamında gerçekleştirilecek **Medya ve Enformasyon Diplomasisi Çalışma**’nın ulusal ve uluslararası alanda işbirliği imkânlarının proaktif yaklaşımlarla geliştirilmesinde çok yönlü faydalar ve önemli katkılar sağlayacağını umuyoruz.

Ana Tema

“Sektörel Diplomasi İnşası”

Alt Temalar

Tarihsel Perspektif: Teknolojik Gelişmeler ve Modern Siyasette Medya Etkisi

Propaganda, Medya ve Enformasyon Diplomasisi

Kamu Diplomasisi, Medya ve Enformasyon Diplomasisi

İletişim, Ulaşım ve Medya ve Enformasyon Diplomasisi

Devlet Dışı Aktörler, Sivil Toplum Kuruluşları, Medya ve Enformasyon Diplomasisi